

LAV PODCAST-PRODUKTIONER

At lave podcastproduktioner med unge, som ikke er trænet, kan være krævende, da der er mange forskellige elementer i en sådan proces.

FORBEREDELSE

Det er vigtigt, at der laves grundigt forarbejde inden optagelserne. Det er nødvendigt, at du afholder et til flere forberedende møder med de unge, hvor der udvikles koncept og format, før du begynder at tænke i selve optagelsen. I de forberedende møder skal ungegruppen beslutte sig for indhold til og rammerne for podcasten. Disse møder kan bl.a. andet indeholde snakke om:

- **Formatet for podcasten:** Vi anbefaler, at ungegruppen starter med 'lette' formater som en panelsnak, rundbordsdialog, interview eller lignende, som alle karakteriseres som studiepodcasts. Altså en optagelse der optages i et studie. Hvis ungegruppen gerne vil arbejde med interviews, kan du læse specifikke anbefalinger til dette i bunden af denne guide.
- **Podcast setup:** Du kan sagtens lave et godt hjemme-setup med rigtig god lyd – optagelsen behøver ikke være i et lydisoleret professionelt studie. Hvis udstyret er i orden, kan der optages de fleste steder.
- **Udvikling af manuskript:** Det er vigtigt, at der laves et manus for podcasten. Det behøver ikke være meget detaljeret, men det er vigtigt at 1) de unge ved, hvad de skal sige, 2) at alle løbende kan følge med i, hvor i optagelsen man er.
- **Generalprøve/øvetid:** Det kan være rigtig gavnligt, at de unge har øvet og varmet en smule op, inden optagelsen. Det skaber god stemning, og værterne får varmet både stemme og hoved op. Generalprøven kan med fordel optages, så lyd og setup testet.

For at komme frem til disse beslutninger anbefaler vi, at møderne indeholder følgende aktiviteter med ungegruppen:

Lyt til andre podcasts

At lytte til andre podcasts er en fremragende måde at finde inspiration og lære om forskellige podcastformater. Lyt til udvalgte episoder eller uddrag og snak derefter om, hvordan de er bygget op, hvad der fungerer godt, og hvad der kunne forbedres. Diskuter også, hvordan opbygningen, og indholdet påvirker lytteoplevelsen, og hvad ungegruppen tænker vil passe til deres egen podcast. Ud fra dette kan ungegruppen tage en beslutning om formatet på deres egen podcast. Herunder er nogle eksempler på podcasts, som vi kan anbefale:

- Gråzonen
- GirlTalks
- Bedøvende
- Vi Unge

Brainstorm på emner og tematikker

Bed ungegruppen om at brainstorme over en fælles tematik for hele podcasten. Det kan f.eks. være fodbold, venskab eller bare at være ung. Du kan starte med at bede deltagerne om individuelt at nedskrive idéer til tematik. Efterfølgende præsenterer alle deres idéer for gruppen, og du hjælper med, at de kommer til enighed om en tematik. Hvis der ikke kan opnås enighed, kan gruppen indgå et kompromis om et bredt overordnet emne, f.eks. 'at være ung' eller 'det gode liv'. På den måde bliver det nemmere at inkludere flere forskellige underemner i de forskellige episoder af podcasten. Overemnet gør podcasten sammenhængende og holder lytterne interesserede over flere episoder.

Skriv manuskript

Få de unge til at sætte sig ned og lave en disposition med en klar indledning, midte og afslutning. De behøver ikke at skrive alt ned, men blot stikord og åbne spørgsmål, som skal besvares i løbet af episoden. Det er en god idé at tænke i faste gimmicks eller tilbagevendende elementer, som skaber struktur og er underholdende. Det kan f.eks. være, at der altid er et dilemma fra lytterne, anbefalinger, top-3-liste eller quiz.

ROLLER/FUNKTIONER

Der er flere forskellige roller, unge kan indtage i podcastproduktion. Dog anbefaler vi, at der ikke er for mange på holdet. Tre eller fire personer kan være en god størrelse. At lave podcast er for dem, som gerne vil. Det kan være meget givtigt, men overvej, hvordan du bruger podcast som et projekt med de unge. Der er nemlig brug for, at de unge øver sig og bliver komfortable med teknik og deres roller. Her er mulige roller til de unge:

- **Lydtekniker:** Personen der står for det tekniske setup og har styr på optagelse og teknik. Hvis hverken du eller de unge har erfaring med at bruge lydudstyr og tilhørende programmer, kan man evt. hyre en professionel, som kan have sideoplæring med en af de unge, mens der optages.
- **Videograf:** Personen der opsætter og styrer kamera til podcasten (kun relevant, hvis de unge gerne vil filmes under lydproduktionen).
- **Vært/fortæller/interviewer:** De/dem som styrer samtalen og guider sine gæster igennem episoden.
- **Gæster/panelister:** De/dem som bliver interviewet.
- **Produktionsleder:** Den person der sørger for at følge med i manus undervejs i samtalen. Personen kan give feedback og bede folk om at gentage en pointe eller lignende.
- **Redaktør:** Den person som klipper og redigerer videoen (er ofte den samme, som sidder med teknikken).

UDSTYR

Lydudstyr er vigtig for podcastproduktion. Du kan købe gode mikrofoner (til studiepodcast) og håndholdte optagere (til reportage eller interview ude af huset) til relativt billige penge. Så har du mulighed for at optage kvalitetslyd, selvom det er første gang, du laver lydproduktioner. Mange optager også video-podcasts, og her kan smartphones sagtens bruges. Kvaliteten på mobilkameraer er typisk så gode, at andre typer kameraer ikke er nødvendige. For at lave en podcast af god lydæssig kvalitet har du som minimum brug for:

- Mikrofoner (f.eks. Røde Podmic til studiepodcast eller Røde Wireless Go til reportage)
- Mikrofonstativ eller mikrofonarm
- Høretelefoner
- Mixer (f.eks. Røde Roadcaster – kan også være en helt almindelig mixer med inputs til mikrofoner)
- Computer (skal kunne køre lydredigeringsprogrammer)
- Programmer til at optage lyd (Appleton Live, Logic Pro, Davinci Resolve m.fl.)
- Redigeringsprogram (Hindenburg, men man kan også bruge ovenstående programmer)

GODE RÅD

De unge skal lave deres eget podcast setup: Det er muligt at få god lyd de fleste steder. Du behøver ikke at leje dig ind i et studie. Det kan være givtigt for processen, at de unge har tid til at lave fejl og prøve igen samt lære nye roller i et roligt tempo. Det er også en fin opgave at bygge et lille studie sammen – det skaber fed energi og fællesskab.

Køb udstyr som er nemt at bruge: Det er en god ide, at du har udstyr, som du eller en kollega er komfortabel med at benytte, og som er brugervenligt. Det har stor betydning for oplevelsen af succes, at de unge ret hurtigt og nemt kan udarbejde noget, de er tilfredse med.

Bare tænd mikrofonen: De unge er ofte rigtig spændt og planlægger meget til de første episoder eller afsnit. Men det er en øvebane og de skal bare komme i gang. Vi anbefaler “Learning by doing” - hellere test nogle ting af i studiet med optaget lyd end at forberede for meget og vente på, at alle er helt klar.

ANBEFALINGER: HVIS DER SKAL LAVES INTERVIEWS

I arbejdet med medieproduktioner, lyd-, skrift- eller videoformat kan det være interessant at bruge interview. Det giver de unge mulighed for at møde nye mennesker og bringe nye perspektiver på deres budskab eller fortælling. Det kan også tage noget af scenskærækken fra de medvirkende i medieproduktionerne, da fokus rettes fra dem selv og mod interviewpersonen.

Her er nogle anbefalinger til at lave interview:

- Bed ungegruppen om at finde en interviewperson, som kan sige noget, der passer til deres historie eller emne. Hvis de skal i kontakt med interviewpersoner, de ikke kender på forhånd, skal de forberede sig på, hvordan de henvender sig til personen – uanset om det er på gaden, på sms over et telefonopkald.
- Sørg for, at ungegruppen har samtykke til at optage interviewpersonen. Hvis personen er 15 år eller yngre, skal der være skriftligt samtykke fra forældre.
- Forbered interviewspørgsmålene på forhånd. Ingen ja-nej spørgsmål, medmindre man har uddybende spørgsmål klar.
- Lyt aktivt til interviewpersonens svar og stil gerne opfølgende spørgsmål.
- Hvis interviewer/værtens spørgsmål ikke skal være med i produktionen, og interviewpersonens svar på spørgsmålene skal lyde mere som “fri tale”, skal de unge instruere interviewpersonen i at gentage spørgsmålet, som en del af svaret. Feks.:

- Spørgsmålet lyder: “Hvornår vidste du, at du gerne ville være musiker?”
- Interview personen skal svare: “Jeg vidste, jeg gerne ville være musiker, da jeg var x år...”